

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Z OBSAHU:

| Zimní balíček v EP: energetická účinnost |

| Rozpočet EU |

| Německo: Přesun odpovědnosti
za radioaktivní odpad |

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[FAQ](#)[KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ](#)

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

maltské předsednictví v Radě dosáhlo dohody v oblasti energetické účinnosti – Rada 26. června **odsouhlasila obecný přístup** k revizi směrnice o energetické účinnosti a směrnice o energetické náročnosti budov. Závaznost unijního 30% cíle do roku 2030 nakonec přijata nebyla, shody se dosáhlo pro závazky úspor ve výši 1,5 % v první dekádě s možností snížení na jedno procento po roce 2026 a pro navýšení limitu pro započítání dlouhodobých opatření a obnovitelných zdrojů v rámci budov do energetické účinnosti z 25 % na 35 %. Evropský parlament nejprve přijme stanovisko v zodpovědném výboru ITRE v říjnu a v poradním ENVI v září a po přijetí na plénu pak začne dialog. Zpravodaj Adam Gierke (S&D) prozatím odmítá počítat účinnost v konečné spotřebě, navrhuje nastavení závazného cíle ve výši 35 % referenční spotřeby primární energie a je připraven podpořit 40% cíl, který podle něj pomůže dosáhnout klimatických cílů, zajistí nová pracovní místa a napomůže reindustrializaci. Evropský parlament **již opakovaně** 40% cíl podpořil, přestože dopadové studie Komise jasně ukazují, že 40% cíl si vyžádá podstatně vyšší náklady než 30% cíl. Při projednání zprávy na výboru ITRE 22. června Gierkovi oponovali i zástupci vlastní frakce - Edouard Martin mu vytkl, že nerespektuje skutečný stav na trhu. K bezemisní ekonomice je podle něj třeba se dostat realistickou cestou, soustředit se na chování spotřebitelů a na EU ETS.

Z našeho pohledu by každoroční dosahování nových úspor mělo být pro každý stát proporcionální vzhledem k jeho celkovému cíli v energetických úsporách. Článek 7 by měl umožnit nastavit maximální objem úspor realizovaných pomocí opatření přijatých na základě tohoto článku tak, aby úspory podle něj nepřevýšily celkový cíl a měla by být zachována možnost řešit jím určené povinnosti s využitím alternativního schématu.

Příjemné čtení přeje,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz
Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Jiří Horák | Michal Jedlička | Daniel Měsíc |
Zuzana Mjartanová | Tomáš Pírk | Jan Prášil |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. |
Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serveru Freeimages.com.

**Zimní balíček v EP:
energetická účinnost**

Zimní balíček v EP:
vnitřní trh s elektřinou

Závazné snižování
emisí: EP o krok dál

**ZIMNÍ BALÍČEK V EP:
ENERGETICKÁ ÚČINNOST**

V Evropském parlamentu probíhají práce na zimním balíčku, který Komise předložila v listopadu 2016 pod názvem *Čistá energie pro všechny Evropany*, podle harmonogramu. Po prvních návrzích, které byly předloženy již v květnu (více viz [Bulletin z května 2017](#)), zveřejnili zpravodajové ve Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) zbývající návrhy zpráv k jednotlivým legislativním návrhům Komise v průběhu června. Prezentační návrhů ve výboru završí Evropský parlament úvodní pracovní fázi na přípravě nové legislativy. Europoslance po letní přestávce čeká diskuse politických frakcí, hledání společných pozic v rámci výboru a následně celého pléna EP, aby mohli udělit mandát příslušným zpravodajům pro meziinstitucionální jednání s Radou a Komisí v rámci dialogu.

Dne 22. června představil ve výboru ITRE

[návrh své zprávy](#) k revizi směrnice o energetické účinnosti polský europoslanec Adam Gierke (S&D). S argumentací komplexního přístupu a lepšího využití potenciálu účinnosti na straně nabídky navrhuje cíl pro energetickou účinnost pro rok 2030 ve výši 35 %, což je na jedné straně o 5 procentních bodů méně,

než již vyslovil Evropský parlament v [rezoluci z února 2014](#) a na druhé straně o 5 procentních bodů více, než nyní navrhuje Komise. Ve zdůvodnění zpravodaj uvádí, že v případě vyššího cíle než 30 % začínají prudce růst investiční náklady, a tak cíl ve výši 35 % považuje za kompromisní návrh, ve kterém je optimální spojení prospěchu z účinnosti a potřebných nákladů.

V souvislosti s vnitrostátními cíli se domnívá, že je třeba zachovat jejich dobrovolný charakter a že by měly vycházet pouze z hodnot primární energie.

Zvláštní pozornost věnoval zpravodaj článku 7, podle kterého jsou členské státy povinné dosáhnout ročních úspor ve výši 1,5 % ročního prodeje energie konečným zákazníkům. I v rámci tohoto opatření navrhuje zaměřit pozornost především na úsporu primární energie a předkládá pozměňovací návrhy, které místo úspor z prodeje konečným zákazníkům zavádí požadavek na každoroční snížení poptávky výrobců energie po primární energii o 1,5 %, které by bylo výsledkem investic zejména do vyšší účinnosti výroby (více jak 40 %) a přepravních soustav. Zároveň požaduje zahrnutí úspor ze sektoru dopravy. A v neposlední řadě zpravodaj navrhuje přepočít faktor primární energie pro obnovitelné zdroje. Nyní čeká polského europoslance diskuse s jednotlivými politickými frakcemi a hledání společných postojů. Termín pro předložení pozměňovacích návrhů byl 28. června a hlasování ve výboru se očekává v říjnu.

Zimní balíček v EP:
energetická účinnost

Zimní balíček v EP:
vnitřní trh s elektřinou

Závazné snižování
emisí: EP o krok dál

ZIMNÍ BALÍČEK V EP: VNITŘNÍ TRH S ELEKTŘINOU

V polovině června předložil italský europoslanec K. Kariņš (EPP) svoji představu úprav legislativních návrhů Komise týkajících se designu trhu s elektřinou. **Návrh zprávy k nařízení pro vnitřní trh s elektřinou má 68 stran a obsahuje celkem 129 pozměňovacích návrhů. Návrh zprávy ke směrnici pro společná pravidla vnitřního trhu má 33 stran a zahrnuje celkem 58 pozměňovacích návrhů.**

Základním principem přístupu zpravodaje je podpora volného trhu. U revize nařízení navrhuje vytvoření rovných podmínek pro všechny účastníky, odstranění subvencí a cenových stropů. Z tohoto pohledu hodnotí i kapacitní mechanismy jako nadbytečná opatření, která by měla být použita pouze jako poslední možnost po provedení nezbytných reforem trhu. Kapacitní mechanismy mají umožňovat přeshraniční účast a zapojení všech potenci-

álních účastníků trhu, včetně managementu strany poptávky či akumulace. Zároveň navrhuje dočasnou účinnost pro kapacitní mechanismy, a to konkrétně na pět let, přičemž zachovává podmínku emisního limitu 550 g CO₂/kWh. V souvislosti se zamezením hrozby výpadků elektřiny a zajištěním bezpečnosti celého systému věnuje zpravodaj pozornost nastavení regionální spolupráce provozovatelů přenosových soustav (TSOs). Dle jeho názoru lze navázat na systém současných regionálních koordinátorů a tuto spolupráci posílit přidělením více úkolů a funkcí na regionální úrovni. Konečná odpovědnost za bezpečnost systému by však měla zůstat u provozovatelů přenosových soustav a regionální koordinátoři by proto neměli mít právo vydávat závazná rozhodnutí.

Co se týká směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou, zpravodaj prosazuje odstranění regulace maloobchodních cen za elektřinu, což by podle jeho názoru mělo vést k narovnání trhu a snížení cen. Posiluje možnost změny dodavatele a navrhuje, aby proces technické změny dodavatele netrval déle než 24 hodin, a to s platností od

ledna 2025. Dále je názoru, že trh musí mít takovou podobu, která umožní a usnadní začlenění všech, kdo mohou a jsou ochotni se zapojit, ať už je to prostřednictvím vlastní výroby, skladování nebo poptávky. Pro všechny účastníky trhu ale musejí platit stejná pravidla, za tímto účelem zpravodaj navrhuje posílení rámce pro činnost tzv. agregátora, včetně odpovědnosti vůči ostatním účastníkům trhu. Pozornost věnuje i provozovatelům distribučních soustav (DSO). Návrh posiluje zákaz vlastnictví a provozování dobíjecích stanic pro elektromobily. V souvislosti se zákazem vlastnictví či provozování zařízení pro skladování energie předkládá návrh výjimky pro technická zařízení, které provozovatelé distribučních soustav používají pro krátkodobou kontrolu systému a nemají žádný vliv na trh a nefrekvenční podpůrné služby.

Podle harmonogramu by zpravodaj K. Kariņš měl svoji představu o vnitřním trhu s elektřinou prezentovat ve Výboru pro průmysl, výzkum a energii (ITRE) dne 10. července, termín pro předložení pozměňovacích návrhů je 7. září a hlasování ve výboru se očekává na konci listopadu.

Zimní balíček v EP:
energetická účinnost

Zimní balíček v EP:
vnitřní trh s elektřinou

Závazné snižování
emisí: EP o krok dál

ZÁVAZNÉ SNIŽOVÁNÍ EMISÍ: EP O KROK DÁL

Evropský parlament schválil na svém červnovém plenárním zasedání ve Štrasburku **svou pozici k návrhu nařízení o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů v členských zemích EU po roce 2020 v sektorech mimo EU ETS. Ty konkrétně zahrnují zemědělství a lesnictví, dopravu, a dále sektor budov a odpadu, které v souhrnu v EU produkují zhruba 60 % emisí, takže v rámci snižování celkového objemu skleníkových plynů mají skutečně klíčový význam.**

Hlasování ukázalo, že Parlament je na toto téma rozdělen podle politické orientace. Nejvíce se tyto rozpory projeví v souvislosti s výpočtem trajektorie emisí, resp. ohledně výchozího roku pro tento výpočet a při rozpravě o limitech pro přenos kreditů ze sektoru LU-LUCF (*Land use, land use change and forestry*). Trojice parlamentních frakcí ALDE, EPP a ECR proto předložila společné pozměňovací návrhy, na jejichž základě bylo přijato

kompromisní řešení. V konečné podobě zprávy europoslanci schválili o něco ambicióznější přístup k závaznému snižování emisí na národní úrovni, než ve **svém návrhu předložila Komise.**

Požadují přísnější přístup k výpočtu trajektorie emisí a navrhují, aby byl její začátek stanoven na rok 2018 a nikoliv na rok 2020, jak navrhuje Komise. Zároveň chtějí nově nastavit celý systém až do roku 2050, kdy by podle jejich názoru mělo být emisí skleníkových plynů o 80 % méně než v roce 2005. Na druhé straně však europoslanci nepřijali doporučení výboru ENVI na přísnější limity pro přenos kreditů z LULUCF a ponechali členským zemím možnost využívat kredit 280 milionů tun CO₂, aby bylo možné plně využít schop-

nosti lesů k jeho absorpci a současně tak pomoci zemím, které mají silný sektor lesnictví, k větší flexibilitě při dosahování jejich klimatických cílů k roku 2030. V tomto duchu dále europoslanci navrhuji vytvoření *rezervy pro včasná opatření*, a to ve výši 90 milionů tun v rámci ročních emisních přidělů, pro členské země, které mají HDP na obyvatele nižší než průměr EU.

Pro takto upravené znění původního legislativního návrhu Komise hlasovalo 534 europoslanců, kteří považují navrhované změny za záruku rovnováhy mezi závazky EU při snižování emisí a ekonomickými sektory členských zemí. Proti bylo 88 a zdrželo se 56 europoslanců. Výsledkem je pozice a mandát Evropského parlamentu pro nadcházející meziinstitucionální dialog v rámci EU, spolu s Radou a Komisí. Členské země však teprve hledají kompromisní postoje a svoji společnou pozici formují stále na úrovni pracovních skupin. Zástupce nadcházejícího estonského předsednictví vyslovil během červnové schůzky ministrů životního prostředí ambici dosáhnout politické dohody ještě před klimatickou konferencí COP 23, která se uskuteční v listopadu letošního roku v Bonnu.

Fórum energetické
infrastruktury v KodaniFÓRUM ENERGETICKÉ
INFRASTRUKTURY V KODANI

Ve dnech 1. až 2. června se v Kodani uskutečnilo **Fórum energetické infrastruktury**. Zástupci členských států, provozovatelů přenosových soustav, národních regulátorů, evropských agentur, Evropské investiční banky společně se zástupci evropských institucí se letos sešli již potřetí, aby diskutovali otázky související s významem infrastruktury v současné fázi přechodu na čistou a udržitelnou energetiku, a to zejména možnosti jejího financování.

Diskuse se zaměřila na investiční potřeby v oblasti přenosu elektřiny, které jsou vyvolané rozvojem obnovitelných zdrojů elektřiny a podporou energetické účinnosti. V souvislosti s předpokládaným dalším nárůstem obnovitelných zdrojů energie experti očekávají, že bude potřeba až čtyřnásobné navýšení přenosové kapacity. Bezpečné fungování přenosové soustavy

mohou do budoucna ovlivňovat nové technologie jako je například ukládání elektrické energie či *chytrá* distribuční opatření, včetně zapojení strany poptávky.

Účastníci přivítali **zprávu agentury ACER** ohledně přidělování investic pro přeshraniční projekty v souvislosti s projekty společného zájmu (PCI). Zároveň v této souvislosti vyzvali Komisi, aby uspořádala *kulatý stůl*, v jehož rámci by zainteresované strany měly možnost diskutovat další spolufinancování z Nástroje na propojení Evropy (CEF) a zaměřit se na efektivnější sdílení nákladů a rychlejší realizaci projektů.

Zástupci Komise připomněli, že financování energetického sektoru je možné z celé řady programů a nástrojů. V rámci současného víceletého finančního rámce (2014 – 2020) se celková výše výdajů určených pro energetiku odhaduje minimálně na 52 miliard eur. Nejvíce finančních prostředků, konkrétně 27 miliard eur, je alokováno z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF). Dalších 5,35 miliard eur lze přidělit prostřed-

nictvím Nástroje na propojení Evropy (CEF), a to včetně 1,6 miliard eur určených na spolufinancování energetické infrastruktury.

Evropský fond pro strategické investice (EFIS), který pomáhá financovat projekty v oblasti infrastruktury a inovací, disponuje 7,7 miliardami eur, které jsou určeny zejména na obnovitelné zdroje energie, energetickou účinnost a *chytré* sítě. Principem EFIS je mobilizace soukromého kapitálu a tak se předpokládá, že tato částka by měla přitáhnout investice v celkové hodnotě 36 miliard eur. V rámci evropského rozpočtu existují ještě další možnosti financování energetiky jako například Horizon 2020 či ITER.

Rozpočet EU

Výstavba jaderného
bloku ve Finsku

ROZPOČET EU

Podle dostupných informací se předseda Evropského parlamentu A. Tajani věnuje analýze víceletého finančního rámce EU. Navrhuje radikální změny evropského rozpočtu, které se týkají především změny orientace politických priorit a délky rozpočtového období.

V první řadě Tajani navrhuje snížit platby určené na zemědělství, a to řádově o polovinu, což odůvodňuje tím, že v rámci EU představuje tento sektor zhruba 2 % HDP, zatímco z rozpočtu dostává téměř 40 %. Takto uvolněné finance, vyhrazené konkrétně vlastníkům půdy, by se podle jeho názoru mohly podle aktuálních potřeb přesunout do jiných oblastí. Za nejpalčivější momentálně identifikuje čtyři prioritní oblasti, které zároveň vychází z názorů vyjádřených občany EU v průzkumech veřejného mínění, a to bezpečnost, přistěhovalectví, nezaměstnanost mládeže a změnu klimatu. Zamýšlené opatření, které by zásadním způsobem změnilo přidělování finančních prostředků členským stá-

tům a zpochybnilo rozpočet pro společnou zemědělskou politiku (CAP) disponující 58 miliardami eur ročně, by s velkou pravděpodobností narazilo na nevoli států s větším podílem zemědělství. Například Francie, Itálie, Polsko a Španělsko dosud zaujímaly vůči jakémukoli snížení plateb pro zemědělství z rozpočtu EU velmi odmítavé pozice. Předseda Evropského parlamentu dále uvažuje o přechodu od sedmiletého rozpočtového cyklu na pětiletý. Hlavní motivací tohoto kroku má být jeho uvedení do souladu s institucionálními rytmy a jeho sladění s mandátem Komise a Evropského parlamentu.

Tajani už své představy projednával s předsedy dvou největších parlamentních frakcí EPP a S&D a s eurokomisařem pro rozpočet G. Oettingerem. Ostatně právě Komise má rozhodující slovo pro případné otevření tohoto tématu. První příležitostí by mohla být například diskuse o budoucnosti evropské integrace nad pěti scénáři v březnu předložené Bílé knihy (více viz [Bulletin z března 2017](#)), která má být ještě letos rozšířena mj. o další podkladový materiál speciálně věnovaný otázkám financování.

Myšlenky na úpravu víceletého finančního rámce EU ve skutečnosti nejsou nové. V červenci 2010 zřídil Evropský parlament zvláštní Výbor pro politické výzvy a rozpočtové prostředky pro udržitelnou EU (SURE), jehož úkolem bylo vypracovat zprávu o příštím víceletém rámci. Europoslanci se zabývali mj. strukturou a flexibilitou rozpočtu, délkou trvání rozpočtového období, reformou rozpočtových zdrojů i přidanou evropskou hodnotou a politickými prioritami. Na základě analýzy klíčových témat prezentoval výbor SURE [výsledky svého šetření](#) v červenci 2011. Členem zvláštního výboru SURE a jeho pracovní skupiny, která se zaměřila na analýzu doby trvání víceletého finančního rámce, byl i český europoslanec Jiří Havel (S&D). Při hledání rovnováhy mezi flexibilitou kratšího rozpočtového období a stabilitou dlouhodobější perspektivy přišel s návrhem upravit víceletý finanční rámec EU na dvě pětiroční rozpočtová období (5 + 5). Takový rámec zahrnuje výhody „dvě v jednom“, a to jak pětiletého období, které koresponduje s mandátem evropských institucí, tak deseti-letého výhledu, který by zaručil návaznost jednotlivých politik.

Rozpočet EU

Výstavba jaderného
bloku ve FinskuVÝSTAVBA JADERNÉHO BLOKU
VE FINSKU

Finská společnost Teollisuuden Voima Oyj (TVO) **oznámila**, že výstavba jaderného bloku Olkiluoto-3 (OL3) vstoupila do další fáze. S cílem ověřit těsnost primárního okruhu byly v červnu zahájeny funkční testy *za studena*. Po téměř deseti letech postupných odkladů dokončení projektu nového tlakovodního reaktoru třetí generace známého pod zkratkou **EPR** se tak nyní významně přiblížilo datum, kdy bude OL3 uveden do provozu.

Série testů, která potrvá zhruba 4 týdny, zahrnuje především tlakové zkoušky chladících čerpadel. Následně se budou provádět funkční testy *za tepla*, které jsou naplánované na podzim roku 2017. Úspěšné provedení všech testů a zkoušek je nezbytným předpokladem pro udělení provozní licence. Ředitel celého projektu výstavby OL3 Jouni Silvennoinen odhaduje, že pokud budou všechny testy

úspěšně provedeny, může být provoz jaderné elektrárny zahájen na konci roku 2018.

V současnosti pokrývá výroba elektřiny ve stávajících jaderných blocích OL1 a OL2 zhruba jednu šestinu celkové spotřeby Finska. Dokončením výstavby třetího reaktoru by se podíl jaderné elektrárny Olkiluoto na spotřebě měl navýšit na jednu třetinu, což by přispělo k zajištění soběstačnosti ve výrobě elektřiny. Podle záměru finské vlády by nový jaderný blok měl zásobovat bezuhlíkatou elektřinou, která je nezávislá na počasí, příštích 60 let a významně tak přispět k **finskému plánu** snížit do roku 2050 emise CO₂ o 80 % (oproti roku 1990).

Reaktor typu EPR (European Pressurized Reactor) s výkonem 1600 MW, který je ve výstavbě od roku 2005, měl být podle původního harmonogramu uveden do provozu v roce 2009. Za téměř deset let postupného odkládání termínu dokončení stavby se náklady na jeho výstavbu téměř ztrojnásobily. Podle odhadu hlavního dodavatele francouz-

ské společnosti Areva celkové náklady dosahují částky 8,5 miliard eur, zatímco původně dohodnutá konečná cena byla 3,2 miliardy eur. Vzhledem ke všem průtahům a nesrovnalostem během procesu výstavby nyní společnost TVO a konsorcium Arevy a Siemensu hledají kompenzaci svých ztrát u **Mezinárodního rozhodčího soudu**. Společnost TVO požaduje 2,6 miliardy eur za zpoždění výstavby, zatímco konsorcium požaduje 3,52 miliardy eur za opožděné platby.

Zdroj: TVO

Německý ústavní soud
zrušil daň
z vyhořelého
jaderného paliva

Německo: Přesun
odpovědnosti
za radioaktivní odpad

NĚMECKÝ ÚSTAVNÍ SOUD ZRUŠIL DAŇ Z VYHOŘELÉHO JADERNÉHO PALIVA

Německý ústavní soud dne 7. června rozhodl, že daň z vyhořelého jaderného paliva, kterou provozovatelé německých jaderných elektráren platili v letech 2011 až 2016, byla nezákonná. Německé energetické společnosti nyní mohou požadovat navrácení až 7 miliard eur.

Provozovatelé německých jaderných elektráren museli v letech 2011 až 2016 při výměně palivových tyčí zaplatit daň ve výši 145 eur za každý gram jaderného paliva. Tyto prostředky byly určeny na pokrytí nákladů spojených s jeho skladováním. K výměně vyhořelého paliva dochází obvykle dvakrát do roka. Energetické společnosti tak v uplynulých letech odvedly do federálního rozpočtu zhruba 6,28 miliardy eur. Ústavní soud SRN ale nyní dospěl k závěru, že federální vláda neměla

kompetenci k zavedení této daně a prohlásil ji se zpětným účinkem za neplatnou.

Provozovatelé jaderných elektráren tak nyní mohou požadovat navrácení těchto plateb, a to včetně úroků. Podle expertů může celková částka navýšená o úroky dosáhnout až 7 miliard eur. Společnost E.ON deklarovala, že na této dani zaplatila zhruba 2,85 miliardy eur, RWE 1,7 miliardy eur a EnBW 1,44 miliardy eur.

Podle agentury Reuters reagovaly akcie těchto společností na rozhodnutí soudu bezprostředně výrazným růstem. V očekávání, že získají peníze zpět vzrostla jejich hodnota v případě RWE o 7 %, akcie E.ON vzrostly o 6,2 % a u ENBW o 2,6 %.

Zdroj: Rainer Lück, 1RL.de

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[FAQ](#)[KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ](#)

Německý ústavní soud
zrušil daň
z vyhořelého
jaderného paliva

Německo: Přesun
odpovědnosti
za radioaktivní odpad

NĚMECKO: PŘESUN ODPOVĚDNOSTI ZA RADIOAKTIVNÍ ODPAD

Evropská komise schválila v červnu záměr Německa vytvořit veřejný fond na financování likvidace jaderného odpadu. Svým rozhodnutím tak potvrdila nový zákon, který v této souvislosti přijal v prosinci 2016 Spolkový sněm. Provozovatelé jaderných elektráren přispějí do fondu částkou 24,1 miliardy eur.

Na základě rozhodnutí z roku 2011 se bude elektřina z jádra v Německu vyrábět už jen 5 let. Jaderné elektrárny by měly být postupně do roku 2022 vyřazovány z provozu a následně bude probíhat jejich likvidace. Nicméně tento krok provází celá řada nejistot, které se týkají zejména nákladů na likvidaci radioaktivního odpadu a rozložení odpovědnosti. I když finanční odhady vychází z nejlepších nákladových a pojistných predikcí, které jsou v současnosti k dispozici, nelze z mnoha důvodů zaručit, že nedojde k jejich

navýšení. Především Německo zatím nerozhodlo o konečném úložišti pro radioaktivní odpad. Rozhodnutí o něm by mělo padnout do roku 2030 a k dispozici má být až v roce 2050. Do té doby vláda počítá s dočasným úložištěm. K dispozici nejsou ani srovnatelná data, ze kterých by mohly odhady vycházet. Zároveň finanční situace provozovatelů jaderných elektráren neposkytuje do budoucna žádné záruky, že se budou moci zhostit své odpovědnosti v plné míře. Proto se spolková vláda rozhodla přenést závazky vztahující se k nakládání s radioaktivními odpady a s vyhořelým palivem z provozovatelů na stát. Za tímto účelem bude zřízen veřejný fond, do kterého přispějí provozovatelé jaderných elektráren celkovou částkou 24,1 miliard eur. Potřebné finanční prostředky, které si provozovatelé v minulosti pro tento účel ukládali do rezervy, navýšené o náklady pojištění, které pokrývá riziko růstu nákladů, tak budou chráněny pro případ změn v jejich finanční situaci.

Komise konstatovala ve svém [rozhodnutí SA.45296](#) o přenosu odpovědnosti značnou

míru nejistoty počínající tím, že v minulosti žádný členský stát obdobný přechod odpovědnosti dosud neřešil. Nicméně přístup Německa posoudila jako veřejnou podporu, která je podle pravidel EU úměrná cíli a nenarušuje konkurenci v rámci jednotného trhu. Veřejný fond pro nakládání s radioaktivním odpadem tak dostal zelenou. Dohlížet na něj bude správní rada, do které už bylo jmenováno 14 členů. Spolkovou vládu budou zastupovat představitelé 3 ministerstev (hospodářství a energetiky, financí a životního prostředí) a Spolkový sněm členové 4 současných parlamentních frakcí (CDU/CSU, SPD, Zelení a Levice).

Zdroj: EnBW

Spojené státy opouštějí společnou snahu o boj proti klimatickým změnám

SPOJENÉ STÁTY OPOUŠTĚJÍ SPOLEČNOU SNAHU O BOJ PROTI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM

Americký prezident oznámil dne 1. června, že Spojené státy americké odstupují od Pařížské dohody. Od jejího schválení, které se uskutečnilo v prosinci 2015, uplynulo jeden a půl roku. Globální klimatická dohoda z Paříže je výsledkem desetiletí trvajících diplomatických jednání a mezi jejími 197 signatáři chyběly jen Nikaragua a Sýrie, které jako jediné dvě země zůstaly mimo. Ted' se k nim připojily také Spojené státy.

Alespoň *de facto*, protože vypovědět Pařížskou dohodu trvá podle jejích ustanovení 4 roky. Teoreticky by se celý proces sice dal zkrátit na jediný rok, ale to by musel Bílý dům vystoupit také z Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC), která byla podepsaná v roce 1992. President Trump 1. června prohlásil, že je připraven znovu zahájit

jednání a renegociovat podmínky tak, „aby byly spravedlivější pro Spojené státy“. V reakci na to značná část jejích signatářů, včetně Evropské unie, Číny, Indie, Kanady, Mexika a dalších, potvrdila svůj závazek a přesvědčení, že není možné dohodu, která vstoupila v platnost loni v listopadu, znova

otevírat. Svoje závazky z Pařížské dohody tak zpochybnil druhý největší producent emisí CO₂ na světě. Podle americké **Agentury pro životní prostředí** (EPA) dosahoval jejich objem v USA za rok 2015 celkem 6,5 miliardy tun, což v globálním měřítku představuje zhruba 17 %, což představuje největší podíl

Spojené státy opouštějí společnou snahu o boj proti klimatickým změnám

emisí CO₂ hned za Čínou (20 %). V Paříži se Spojené státy samy zavázaly, že tento objem sníží do roku 2025 oproti roku 2005 o 26-28 %. EPA uvádí, že už v současnosti dosáhly téměř poloviny z předpokládaného snížení (celkově 11,5 % oproti roku 2005). Signatáři Paříže zároveň předpokládali, že do **Zeleného fondu UNFCCC** budou průmyslově rozvinuté země pro ty chudší přispívat do výše 100 miliard amerických dolarů ročně a Spojené státy se opět samy zavázaly, že budou poskytovat 3 miliardy dolarů. První dvě splátky, každá ve výši 500 milionů amerických dolarů, již USA provedly za vlády presidenta Obamy, přičemž pokyn k druhé dal pouhé tři dny před odchodem z prezidentského úřadu. Nyní ovšem americké peníze rozhodně očekávat nelze.

To ale nemusí být jediná ztráta, se kterou je třeba počítat. Ta se týká samotných USA, které byly pro dohodu z Paříže významnou hybnou silou. Díky své přirozené autoritě prostě nepřipustily, aby minimálně devítiletý proces zkrachoval jako v Kodani. A právě na to Trump zcela rezignoval a je otázkou, kdo

zaujme vyklizenou pozici, které se vzdal výměnou za příslib vidiny přínosu v uhelném průmyslu.

Přitom očekávat po prohlášení Trumpa zásadní renesanci uhlí nebo oživení trhu práce v důlním sektoru, kterou svým voličům sliboval, příliš nelze. Ústup uhlí byl v první řadě způsoben levným plynem a rozvojem obnovitelných zdrojů energie v USA. Stavbu nových uhelných elektráren navíc znesnadňuje i nová environmentální legislativa přijatá během Obamova prezidenství (Clean Power Plan). Jen pro představu - loni se ve Spojených státech vytěžilo zhruba 750 milionů tun uhlí, což potvrdilo pokračující meziroční pokles těžby o 10 %. Americký trh práce v současnosti eviduje na 50 000 horníků uhlí. Nicméně tento sektor má nejlepší doby už téměř 100 let za sebou, v historii nejvíc lidí zaměstnával v roce 1923, konkrétně 863 000. Stejně klesající trend má také využití uhlí, přičemž 93 % vytěženého uhlí spotřebují USA na výrobu energie ve svých tepelných elektrárnách. Zbytek této produkce jde na vývoz. Ještě v roce 2005 připadla

polovina vyrobené elektřiny na uhlí, ale během 10 let podíl klesl na 30 %, a to právě na úkor zemního plynu. Ten už loni dosáhl podílu 34 %, přičemž o nárůstu jeho podílu na výrobě elektřiny rozhodla především jeho mnohem nižší cena i poloviční produkce emisí CO₂. Tuto zásadní změnu amerického energetického mixu doplňuje ještě 19 %, které připadají na jádro, a zbytek tvoří obnovitelné zdroje energie (více viz [zde](#)).

Tento sektor v posledních letech zaznamenal také velký nárůst zaměstnanosti. V roce 2016 zaměstnával větrný sektor v USA zhruba 100 000 lidí a solární dokonce 260 000 lidí. Během posledních čtyř let narostl počet zaměstnanců v solárním průmyslu každý rok o 20 % (více viz [zde](#)). Jakým důsledkům budou nyní obnovitelné zdroje čelit v tvrdé konkurenci na světových trzích a v nově nastoleném politickém kursu, se teprve ukáže.

Konečná odpověď přijde klidně až během příštích amerických prezidentských voleb. Kampaň v roce 2020 se totiž případně může krýt s ukončením účasti USA v Pařížské dohodě i *de jure*.

Energetický dialog
EU – Čína

ENERGETICKÝ DIALOG EU – ČÍNA

Na začátku června se v Bruselu v rámci tzv. energetického dialogu uskutečnilo jedno z pravidelných setkání zástupců Evropské unie a Číny. Ustavení Energetického dialogu dokládá význam, který energetice Evropská unie přikládá i v rámci svojí zahraniční politiky.

Co je Energetický dialog mezi Evropskou unií a Čínou? Proč byl zahájen a čím se zabývá?

Energetický dialog mezi oběma stranami byl zahájen při příležitosti obecného summitu mezi Evropskou unií a Čínou a reprezentuje důležitost, jakou obě strany tématu energetiky přisuzují nejen ve svých bilaterálních vztazích. Jak Evropská unie, tak její asijský partner čelí v energetice podobným výzvám, jako je například stále vysoká závislost na dovozu fosilních zdrojů energie nebo zajištění energetické bezpečnosti. Obě globální mocnosti jsou navíc významnými spotřebiteli energie, když dohromady představují 33,5 % světové energetické spotřeby. Setkání se účastní nejvyšší představitelé energetického sektoru

na obou stranách, Evropskou unií na posledním zasedání reprezentoval komisař pro energetiku a klimatickou akci Miguel Arias Cañete a Čínu pak místopředseda národní rozvojové a reformní komise Nur Bekri, zodpovědný v čínské administrativě za oblast energetiky. Euro-čínský dialog pokrývá řadu témat, jako jsou obnovitelné zdroje energie,

energetická účinnost, energetická infrastruktura, vzájemný přístup na trhy, investiční příležitosti i oblast bezpečnosti dodávek energie. Obecnými cíli obou stran je zvýšení podílu energie vyrobené z nízkouhlíkových zdrojů, podpora energetické účinnosti a koordinace regulační politiky a opatření směřujících k ochraně životního prostředí.

Energetický dialog
EU – Čína***Co obsahuje cestovní mapa spolupráce
v energetice mezi Evropskou unií a Čínou
pro období 2016 – 2020?***

Jedná se o základní dokument v rámci energetického dialogu. Tato cestovní mapa byla přijata v červnu minulého roku na setkání v Pekingu při příležitosti zasedání ministrů zodpovědných za energetiku v rámci skupiny zemí G20. Dokument významně posiluje vzájemnou spolupráci obou stran a je základním stavebním kamenem strategického partnerství mezi EU a Čínou. Cílem dohody je sdílení zkušeností v nejdůležitějších oblastech, jako jsou regulace energetiky, analýzy poptávky a nabídky v energetice, řešení energetických krizí, otázky jaderné bezpečnosti, či budování a charakter energetických sítí a následná integrace energie z obnovitelných zdrojů (OZE) do těchto sítí. Podstatnou součástí dokumentu je návrh na další posílení obchodu a investic do OZE s návaznými účinky pro účinnější hospodářskou soutěž a snižování nákladů. Dalším z konkrétních cílů je spolupráce na podpoře kombinovaných tepelných a energetických systémů, rozšíření sektoru bioplynu a podpora inteligentních sítí. Cestovní mapa obsahuje rovněž závazky v oblasti posilování energetické účinnosti

a rozvoje energetických standardů spotřebního zboží, stejně jako v oblasti posilování obchodní spolupráce v rámci metod ekodesignu. Obě strany rovněž hodlají spolupracovat na zlepšování obchodních a investičních podmínek v rámci energetického sektoru. Unie zamýšlí podporovat Čínu při zapojování se do mezinárodních energetických institucí a posilování společného výzkumu a vývoje.

***Co obsahuje pracovní plán pro období
2017 - 2018?***

Pracovní plán pro období 2017 – 2018 je stručný adresný dokument, přijatý dne 2. června 2017 v rámci energetického dialogu mezi Evropskou unií a Čínou. Jedná se o čistě technickou implementaci spolupráce, schválenou ve formě zmíněné cestovní mapy. Jeho autoři upozorňují, že konkrétní obsah pracovního plánu se kdykoliv může změnit. Samotný dokument je právně nezávazný a obsahuje celkem devět velmi stručných bodů. Jedná se o jednoduché schéma, zahrnující čtyři položky – požadovaný výsledek, způsob, jakým má být dosažen, datum a místo představení výsledku a subjekty, zodpovědné za splnění. Všechny body budou naplňovány pomocí workshopů a odborných seminářů

v průběhu letošního podzimu v Číně.

***Na které oblasti se pracovní plán
soustředí?***

Mezi žádoucí výsledky patří např. vzájemné porozumění politice každé ze stran pro oblast OZE (zjednodušeně řečeno výměna informací, co která strana v této záležitosti činí a proč) a podpora zvýšení podílu OZE na produkci energie zejména na straně Číny. Dále si plán klade za cíl podobnou výměnu informací o politice na podporu zvyšování energetické účinnosti včetně prezentace opatření ohledně energetických požadavků na výroby (značení apod.). Společné porozumění se bude hledat i v oblasti regulace trhu, se speciální pozorností pro přístup nových, inovativních hráčů na trhy. Pracovní plán se rovněž zaměří na energetické sítě (plyn, elektřina, LNG), a to z pohledu bariér bránících jejich optimálnějšímu využití a výměny informací o technických vlastnostech sítí, smart grids apod. Poslední oblast se týká komunikace o způsobech formulace energetické politiky obou regionů, zapojení veřejných i soukromých zainteresovaných stran tak, aby se každá strana mohla případně inspirovat zkušenostmi té druhé.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

3.-5. ČERVENCE 2017

hostí kanadská metropole Ottawa vědeckou konferenci iWISE 2017 zaměřenou na oblast IT, vodního managementu, trvalé udržitelnosti a ochrany životního prostředí.

Více informací »

7-9. ČERVENCE 2017

proběhne ve francouzském Lyonu druhý ročník mezinárodní konference ICEESM 2017. Hlavním objektem zájmu je energetické inženýrství a inteligentní materiály. Spolu s touto akcí se uskuteční rovněž konference zaměřená na nanotechnologie a nanomateriály v energetice s názvem ICNNE 2017.

Více informací »

7-9. ČERVENCE 2017

se v jihoanglickém Brightonu uskuteční evropská konference o trvalé udržitelnosti, energetice a ochraně životního prostředí nazvaná ECSEE 2017. Kromě domácích řečníků na akci vystoupí rovněž reprezentanti amerických či japonských univerzit.

Více informací »

17.-19. ČERVENCE 2017

proběhne na půdě univerzity na kanárském ostrově Las Palmas již sedmý ročník mezinárodního kongresu CIEM7. Hlavní zaměření akce je účinné využívání energie a ochrana životního prostředí.

Více informací »

17.-20. ČERVENCE 2017

hostí portugalské Porto čtvrtý ročník konference nazvané ICEER 2017, zaměřené na energetiku a ochranu životního prostředí. Konference tematicky pokrývá nejrozličnější aspekty energetiky a životního prostředí.

Více informací »

18.-20. ČERVENCE 2017

v Římě proběhne druhý ročník mezinárodní konference ICGET 2017 zaměřené na oblast ekologických energetických technologií. Konkrétními tématy jsou například obnovitelné energetické systémy, nové trendy a technologie v této oblasti či novinky v legislativě týkající se těchto systémů.

Více informací »

